

Fortrøstning til, at vi ville kunne taale senere Tidens Dom derover, hvis i Fremtiden en lignende Sag skulde dukke op, og man skulde finde Anledning til at grave de gamle Indlæg i denne Sag op igen.

Før jeg med Hensyn til selve Sagen tager Ordet paa hele Mindretallets Vegne, skal jeg tillade mig paa et mindre Mindretals Vegne — det er det Mindretal, som bestaar af det ærede 1ste Medlem for 11te Kreds (Brødsgaard), det ærede 5te Medlem for 7de Kreds (Kottbøll) og mig — at gøre et Par Bemærkninger for at forklare den Stilling, vi indtage over for det foreliggende Lovforslag, især da denne Stilling er saa modsat den, som mange af vore ærede Meningsfæller baade i Udvalget og her i Salen indtage. Naar vi fra første Færd, straks da denne Sag kom frem, have omfattet den med Interesse og virkelig Sympati, var det ikke blot af Hensyn til den rimelige Udsigt, den gav til billigere Laanvilkår for Grundejendomme saavel i By som paa Land. Og dette er jo en Udsigt, som det forekommer os, at det vel var værdt at interessere sig for, al den Stund der jo uægtelig hviler et Tryk — jeg vil ikke bruge noget stærkere Udtryk — saavel paa Grundejendomsbesidderne som paa hele Erhvervslivet overhovedet. Men Grunden til, at vi fra første Færd af have omfattet denne Sag med saa megen Sympati, er væsentlig og hovedsagelig den, at vi heri saa en gunstig Lejlighed til at komme til en bedre Ordning af vore Grundejendommens Kreditforhold i det hele taget. Jeg vil ikke øve nogen som helst stærk Kritik over disse Kreditforeninger, tværtimod, men saa meget tør jeg dog vel nok sige — og jeg tror, jeg vil vinde ikke ringe Tilslutning dertil — at det første og vigtigste, men nu højest mangelfulde Grundlag for Laanebevillingerne, dog er Taksationsforretningerne, Burderingsforretningerne, og jeg tror, at der er saa her i denne Sal, som ville tilfælde disse Forretninger den Egenkab, som de dog først og fremmest burde have, nemlig fuld Paalidelighed. Jeg tror endogsaa, at selv om jeg stryger Tillægsordet og blot holder mig til, hvad man i almindelig Forstand kalder jævn, simpel Paalidelighed, vil man ikke kunne være sikker paa at kunne tilfælde disse Taksationsforretninger en saadan. Jeg tror tværtimod, at de fleste Kreditforeningstaksationer ere saa høje, at de aldeles ikke svare til vedkommende Ejendoms virkelige Værdi i Handel og Wandel, og at det langt fra er en sikker Pengaanbringelse, naar man anbringer sine Penge som Laan i en saadan Ejendom under Halvdelen af den takserede Værdi. Der er sikkert mange Tak-

terer, som bidrage til, at denne Tilstand er kommen frem paa dette meget vigtige Omraade. Men blandt de vigtigste og hovedsagelige anser jeg det for at være, at Kreditforeningerne bruge Taksationsmænd, som vælges af de i høje Taksationer interesserede Parter, og at Taksationernes Rigtighed og Paalidelighed eftersees og bedømmes af Mænd, som vælges af lignende interesserede Mænd, og endelig for det tredje, at Laanets Størrelse endelig bestemmes af Mænd, som langt fra staa uafhængige med Hensyn til deres Stilling og Genvalg, nemlig Repræsentanterne, der erklære sig over Laanene. De Faktorer, som paa dette Felt samvirke for at tilvejebringe Kreditforenings-Taksationerne, troede jeg — og der har jeg ligeledes mine ærede Meningsfæller i Mindretallet med mig — at der her var gunstig Lejlighed at komme til Livs, idet man her vilde kunne opnaa saadanne Forandringer i Kreditforeningernes Organisation, som vilde være højt ønskelige. Thi intet Øjeblik have vi troet — og det tror vel heller næppe nogen, som kender disse Forhold, og deriblandt er der ingen som har et større og mere indgaaende Kendskab end den ærede Ordfører — at man kunde haabe paa, at Kreditforeningerne ved eget Initiativ vilde foretage Forandringer i saa Henseende og lade Taksatorerne vælge og afskediges af Direktionen og lade Repræsentanterne komme bort fra Bedømmelsen af Taksationerne og Tilsynet med Panterne og overlade dette til lønede Inspektører, som ansættes og afskediges af Direktionerne. Og endnu mindre tror jeg, at man vil give Direktionerne en saa uafhængig Stilling, at de f. Eks. vælges paa ubestemt Tid og kun kunde afskediges med Indenrigsministerens Samtykke. Nej, jeg i hvert Fald har ikke Spor af Tro til, at saadant vil ske ved Kreditforeningernes eget Initiativ, thi det strider alt for meget mod hele Organisationens Interesse, og lige saa lidt tror jeg, at der gives Midler til at tvinge dem dertil — de savnes sikkert, ogsaa fra Indenrigsministeriets Side — det kan ingen gøre. Derimod tror jeg vel, at de kunne loffes dertil, ved at man skaffede dem store Begunstigelser, som særlig eftertragtes af dem, til hvilke Begunstigelser man da kunde knytte bestemte Betingelser. Jeg tror, at der netop her i dette Tilfælde, da denne Sag kom frem, stillede to store Præmier i Udsigt, nemlig Tilladelse til at give uamortisable Laan og Tilladelse til at udstede statsgaranterede Obligationer; selvfølgelig har jeg og mine Meningsfæller aldrig tænkt os andet, end at begge Dele maatte ske med en meget stærk Begrænsning, saaledes at der